

Rekenkamerbrief: Verkenning Toekomstvisie Rekenkamercommissie Medemblik-Opmeer

Geachte leden van de gemeenteraden van de gemeenten Medemblik en Opmeer,

Hierbij ontvangt u, zoals in de aanbiedingsbrief is ingeleid, ter informatie een verkenning op de toekomstvisie van uw rekenkamercommissie.

Deze toekomstvisie is als volgt ingedeeld:

Inhoud		pagina
Samenvatting	Belangrijkste punten en samengevatte visie	2
Hoofdstuk 1	1.1. Landelijk en maatschappelijk niveau	3
Ontwikkelingen	1.2 Regionaal niveau	4
	1.3 Rekenkamer(commissie)s	6
Hoofdstuk 2	2.1 Wensen gemeenteraad Medemblik	8
Wensen en mogelijkheden	2.2 Wensen gemeenteraad Opmeer	8
	2.2 Mogelijkheden onderzoek regionaal onderwerp	9
	2.4 Mogelijkheden onderzoek toekomstige ontwikkelingen	11
Hoofdstuk 3	3.1 Voor missie, taken, budget en onderzoek RKC	12
Betekenis voor gemeente en RKC	3.2 Samenwerking of regionale rekenkamer(commissie)?	14
	3.3 Verdere bespreking door en met de raden	16
	3.4 Tot slot	16
Bijlage 1	Gemeentelijke potentiële onderwerpen op lokaal en regionaal niveau	17
Bijlage 2	Regio-indeling van Medemblik en Opmeer per domein	20
Bijlage 3	Voorbeelden: regionale rekenkamer(commissie)s	21
Bijlage 4	Onderzoeksbevoegdheden bij gemeenschappelijke regelingen	23
Bijlage 5	De RKC en de gemeentewet	26
Bijlage 6	Betekenis mogelijk toekomstige gemeentewetgeving	28
Bijlage 7	Organisatie van de 4 rekenkamercommissies in West-Friesland	29

Leeswijzer :

Wij attenderen u vooral op de samenvatting op blz. 2 en de bespreekpunten op blz. 16.

De tussenliggende paragrafen hebben een informerend en onderbouwend karakter. In de bijlagen treft u relevante detailinformatie aan .

RKC Medemblik – Opmeer

Samenvatting

In deze samenvatting zijn de belangrijkste informatiepunten van deze toekomstvisie van de rekenkamercommissie opgenomen. Deze zijn van invloed op rekenkameronderzoek en de vorm van de rekenkamercommissie in de toekomst:

- Grote ontwikkelingen voor gemeenten zijn o.a.: transformaties sociaal domein, omgevingswet, invloed van burgers, taken en samenwerking op regionaal niveau, informatisering en nieuwe financiële arrangementen. (zie hfst 1.1)
- De gemeenten Medemblik en Opmeer werken allebei op 33 domeinen samen in een bepaalde regio-indeling. Daarnaast hebben ze hun eigen verbonden partijen. (hfst 1.2)
- Sinds 2002 kan een gemeente kiezen tussen een rekenkamer of rekenkamerfunctie. De richting is dat in de toekomst alleen nog een rekenkamer bij wet kan bestaan. (hfst 1.3)
- We zien in Medemblik de wens om te verschuiven naar onderzoek naar regionale onderwerpen. In Opmeer bestaat ook de wens naar ondersteuning bij nieuwe beleidsontwikkelingen. (hfst 2.1 en 2.2)
- De huidige RKC heeft de mogelijkheden om deze onderzoeken te doen. Ook de raad heeft het wettelijk recht, ook nu al, om opdracht/verzoek te doen voor onderzoek naar een regionaal onderwerp. Ondersteuning is in bepaalde mate mogelijk. (hfst 2.3 en 2.4)
- Rekenkameronderzoek ontwikkelt door andere/innovatieve onderzoeksmethoden, die leiden tot meer kwaliteit en waarde voor de gemeente. (hfst 3.1)
- In Medemblik lijkt, vanuit de behoefte naar onderzoek naar regionale onderwerpen, een latente behoefte om te komen tot een regionale rekenkamer(commissie) . We geven aspecten aan die van belang zijn bij de vorming en voorbeelden. (hfst 3.2)
- Dit levert een tiental bespreekpunten op die we in een informatieve bijeenkomst met u willen bespreken (hfst 3.3)

Samengevatte visie RKC

Ontwikkeling van de RKC op lange termijn/de komende jaren:

1. Meer uitvoeren van onderzoek naar regionale onderwerpen, gezien behoefte gemeente en belang van taken in regioverband. En soms een accent op ondersteuning.
2. Voorbereiding op de omschakeling van een rekenkamercommissie naar rekenkamer, gezien de doelstelling en de richting van nieuwe wetgeving.
3. Indien er draagvlak is bij meerdere gemeenten en verdere schaalvoordelen mogelijk zijn (er komt notitie van Ministerie BiZa), is het makkelijker om op termijn te komen tot een regionale rekenkamer.

De betekenis voor de korte termijn/komend jaar:

1. Mogelijk uitvoeren onderzoek naar De Som, WerkSaam, GGD of de Veiligheidsregio of naar een door de gemeenteraden genoemd regionaal onderwerp.
2. Het invoeren van een meerjarenbudget en globale meerjarenonderzoeksplanning.
3. Komen tot een klankbordgroep bestaande uit leden van de gemeentera(a)d(en).

1 Ontwikkelingen

1.1 Landelijk en maatschappelijk niveau

De RKC heeft met haar onderzoekswerkzaamheden te maken met dezelfde maatschappelijke ontwikkelingen zoals die voor gemeenten gelden. Wij zien de volgende grote ontwikkelingen die invloed hebben op het werk van de raad en het werk van de RKC:

- Per 1 januari 2015 zijn de gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van de jeugdzorg, de Wmo begeleiding en participatie van inwoners. De transitie is succesvol geweest, maar de transformatie is net begonnen. Er zijn nog veel inspanningen nodig van gemeenten om te ontdekken wat wel en wat niet werkt¹.
- Een volgende grote verandering voor de gemeenten betreft de invoering van de Omgevingswet. Essentie is dat raad en college meer lokale bevoegdheden krijgen om belangentegenstellingen zelf af te wegen. Dit heeft grote gevolgen voor o.a. de raad².
- Gemeenten zijn een belangrijke partij bij het verder vormgeven van de energietransitie. Gelijktijdig weten we ook hier nog weinig van wat wel en wat niet werkt³.
- Inwoners willen meer directe invloed op de besluitvorming van gemeenten of nemen zelf steeds meer maatschappelijke initiatieven. Dat heeft consequenties voor de rollen van zowel de raad als het college. De RKC verwijst hiervoor naar de rapporten over burgerparticipatie die onlangs zijn uitgebracht.
- Steeds vaker worden digitalisering en data ingezet als een oplossing voor maatschappelijke vraagstukken. Dat levert nieuwe maatschappelijke vraagstukken op, bijvoorbeeld door spanning met andere wet- en regelgeving, zoals privacy. Daarop moeten zowel de rijksoverheid als gemeenten nog antwoorden vinden⁴.
- Om alle transities en transformaties goed te ondersteunen, hebben gemeenten financiële arrangementen nodig die dit ondersteunen. Dit geldt zowel tussen rijk en gemeenten⁵ als tussen gemeenten en maatschappelijke partners^{6 7}.

¹ <https://www.transitiecommissiesociaaldomein.nl/documenten/rapporten/2016/09/30/vijfde-rapportage-tds-transformatie-in-het-sociaal-domein-de-praktijk-aan-de-macht>

² <http://www.raadslid.nu/content/de-rol-van-de-raad-bij-de-omgevingswet>

³ <https://vng.nl/onderwerpenindex/milieu-en-mobiliteit/ondersteuningsprogramma-energie/nieuws/het-is-nu-aan-ons-om-de-energietransitie-te-realiseren>

⁴ <http://www.nsob.nl/publicatie/2737/>

⁵ http://www.rob-rfv.nl/rfv/publicaties_rfv/publicatie_rfv/290/Wel+Zwitsers%2C+geen+geld%3F

⁶ <https://www.voorjebuurt.nl/kansen-van-crowdfunding-voor-nieuwe-rol-gemeenten/>

⁷ <https://www.bngbank.nl/Pages/Over%20BNG%20Bank/Gemeenten-discussieren-over-duurzaamheidsbeleid.aspx>

RKC Medemblik – Opmeer

1.2 Regionaal niveau

De landelijke ontwikkelingen, o.a. de transformaties, kunnen regionaal effecten hebben. Deze hebben vervolgens betekenis voor de gemeenteraden van de lokale gemeenten.

- Steeds meer taken worden op regionaal niveau uitgevoerd. De schaalgrootte kan daarbij per taak anders zijn. De directe invloed van raad en college op de kaderstelling en besluitvorming neemt dan af. Dit vraagt om een andere rolinvulling van zowel raad als college¹.
- Gemeenten werken niet alleen samen in geïnstitutionaliseerde samenwerkingsverbanden, zoals een gemeenschappelijke regeling, maar ook in lossere samenwerkingsverbanden. Deze worden gekenmerkt als netwerken. Wat betekent het werken in netwerken voor de raad?²
- Omdat beleidsuitvoering steeds meer plaatsvindt in een netwerk van maatschappelijke partners, wordt ook de verantwoording van de inzet van middelen steeds complexer. Voor gemeenten speelt dit heel actueel in het sociale domein. Gemeenten moeten daar in samenspraak met hun maatschappelijke partners nog antwoorden op vinden^{3 4}.

Domein	Aantal regioindelingen
Sociaal	16
Veiligheid	5
Bestuurlijk	9
Fysiek	3
Totaal	33

De gemeente Medemblik en de gemeente Opmeer werken beide samen met andere gemeenten op 33 domeinen. Het niveau waarop wordt samengewerkt verschilt: op het niveau van de regio West-Friesland, Noord-Holland, Noord-Holland-Noord, Kop van Noord-Holland, West Nederland of met een aantal specifieke gemeenten (zie specificatie bijlage 2).

Op het niveau van West-Friesland zijn er vier samenwerkingen vooral op het sociale domein: HLZ (Hervorming Langdurige Zorg), Jeugdzorgregio, Regionaal meld- en coördinatiepunt, WMO regio. Op de andere niveaus werken de gemeenten van West-Friesland samen met gemeenten uit andere regio's.

De verbonden partijen waarin de gemeente Medemblik, respectievelijk de gemeente Opmeer een bestuurlijk en financieel belang heeft zijn⁵:

- Vennootschappen met aandelenkapitaal :
 - Beiden: Gaskop Noord-Holland, Bank Nederlandse Gemeenten, Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord
 - Medemblik: Stadshavens Medemblik B.V., Museumstoomtram
 - Opmeer: C.V. exploitatiemaatschappij De Veken 3, C.V. exploitatiemaatschappij De Veken 4.

¹ http://www.rob-rfv.nl/rob/publicaties_rob/publicatie_rob/210/Wisselwerking

² <http://rekenkameroost.nl/gepubliceerde-onderzoeken/80-handvatten-ps-voor-netwerksturing>

³ http://www.rekenkamer.nl/Publicaties/Onderzoeksrapporten/Introducties/2016/07/Inzicht_in_publiek_geld

⁴ <http://www.nsob.nl/publicatie/2016-vormgeven-aan-verantwoording-2/>

⁵ Programmabegroting 2016 van Opmeer en Medemblik

RKC Medemblik – Opmeer

- Gemeenschappelijke regelingen:
 - Beiden: Veiligheidsregio Noord-Holland Noord, GGD Noord-Hollands Noorden, Ondersteuning Bestuurlijke Samenwerking (Hoorn), Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord, Centraal Afvalverwijderingsbedrijf West-Friesland (CAW), WerkSaam, Recreatieschap Westfriesland, Westfries Archief, Archeologie West-Friesland, SSC DeSom
 - Medemblik: Financiering personeelsplan Muziekschool Oostelijk West-Friesland
 - Opmeer: SOW in liquidatie (geldt o.i. ook voor Medemblik).
- Verenigingen en stichtingen: Vereniging International Sailing Center Medemblik.

Veel van de samenwerking vindt dus plaats op West-Friesland niveau; hetzij in het sociaal domein hetzij via de diverse gemeenschappelijke regelingen. Ook op netwerk/informeel niveau werken zij samen op vele dossiers (Pact van West-Friesland).

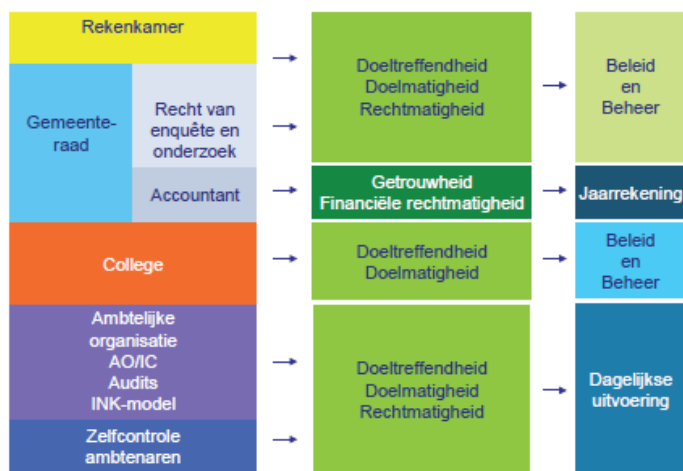
We zien dat raadsleden (in Nederland) steeds meer op zoek zijn hoe ze meer grip kunnen krijgen en invloed kunnen uitoefenen op regionale samenwerking. Bijvoorbeeld raadsleden in de regio's Hart van Brabant en West-Brabant zijn bezig met het opzetten van een gemeenschappelijk informatieportaal. Dit portaal moet ervoor zorgen dat raadsleden gemakkelijker informatie kunnen publiceren en delen met andere raden in de regio. Het portaal kan kaderstellend en controlerend worden ingezet en raadsleden kunnen makkelijk met elkaar in gesprek gaan over regionale onderwerpen.¹

Op rekenkamerniveau zijn er vier rekenkamercommissies in West-Friesland: Medemblik-Opmeer, SED, Koggenland en Hoorn. Ieder met een andere karakteristiek en met overeenkomsten en verschillen (zie verder bijlage 7). Op bovenregionaal niveau is er het platform Rekenkamercommissies Boven het IJ. De voorzitter van de RKC Medemblik-Opmeer vertegenwoordigt de RKC in dit platform. Het doel van dit platform is kennisdeling en informatie-uitwisseling over lopende en komende onderzoeken.

¹ <http://www.raadslid.nu/content/raadsleden-hart-van-brabant-delen-informatie-met-gemeenschappelijk-informatieportaal>

1.3 Rekenkamer(commissie)s

In 2002 werd in het kader van de Wet Dualisering gemeentebestuur de invoering van de rekenkamer(-functie) verplicht

De rekenkamer maakt deel uit van de governance binnen de gemeente. Zij heeft een belangrijke taak in de ondersteuning van de kaderstellende en controlerende taak van de raad. De raad heeft de beschikking over meerdere controle instrumenten zoals samengevat in de 'controle-toren'.

Figuur 1 : De controletoren van de gemeente

De raad maakt keuzen voor vorm, inrichting en organisatie van de rekenkamerfunctie¹

De Gemeentewet bepaalt dat de raad moet kiezen tussen een rekenkamer, ingericht volgens een wettelijk vastgelegd model, of een rekenkamerfunctie waarbij de raad zelf invulling geeft aan de uitvoering van de taak. Deze rekenkamerfunctie krijgt veelal vorm in een rekenkamercommissie met leden van de raad, externe leden of een mix van raadsleden en externe leden. De verschillen tussen een rekenkamer en een rekenkamercommissie zijn in de volgende tabel samengevat.

Tabel 1. Wettelijke voorschriften voor een rekenkamer en een rekenkamercommissie

Wettelijk voorgeschreven	Rekenkamer	Rekenkamercommissie
Taken	Doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid onderzoeken	Gelijk aan de rekenkamer
Bevoegdheden	Informatie binnen gemeente: <ul style="list-style-type: none"> • documenten • inlichtingen Derden: <ul style="list-style-type: none"> • documenten 	Vrij (De gemeenteraad kan dit zelf regelen)
Rapportage verplichtingen	<ul style="list-style-type: none"> • rapportage bevindingen vastleggen • wederhoor*) • jaarverslag opstellen 	Gelijk aan de rekenkamer
Samenstelling	Eenhoofdig of collegiaal	Vrij
Benoemingen	Benoemingen voor zes jaar	Vrij
Ontslag	Ontslag alleen vanwege bepaalde wettelijke bepalingen	Vrij
Lidmaatschap raadsleden	Onverenigbaar	Vrij
Keuze onderwerpen	Bepaalt de rekenkamer zelf	Gelijk aan de rekenkamer
Ambtelijke ondersteuning	Gewaarborgd	Vrij
Budget	De raad stelt nodige middelen beschikbaar	Vrij
Wettelijke basis	Gemeentewet Hfdst. IVa	Gemeentewet Hfdst. IVb

¹ Handreiking lokale rekenkamer en rekenkamerfunctie van de VNG, januari 2011

RKC Medemblik – Opmeer

Gemeenten werken samen om hun rekenkamerfunctie vorm te geven

Voor gemeenten kan het nuttig zijn (efficiency, versterking deskundigheid, intergemeentelijke vergelijking) samen te werken met buurgemeenten. Samenwerking vindt in de praktijk plaats op basis van een bestuursovereenkomst (convenant) tussen deze gemeenteraden, via de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) of het gezamenlijk uitbesteden. De gemeenten Medemblik en Opmeer hebben gekozen voor een rekenkamercommissie. Daarvoor is een Samenwerkingsovereenkomst opgesteld in februari 2012.

Er zijn belangrijke ontwikkelingen gericht op de doorontwikkeling van rekenkamers

In juli 2015 heeft minister Plasterk in een actieplan aangegeven hoe hij de doorontwikkeling van lokale rekenkamers ziet¹. Hij wil op twee manieren stimuleren dat er meer gemeenschappelijke rekenkamers worden gerealiseerd en dat de kwaliteit van het rekenkameronderzoek wordt verbeterd.

- Ten eerste door het afschaffen van de bepalingen inzake de rekenkamerfunctie en het verplicht stellen van de rekenkamer voor elke gemeente. De minister wil het voorstel doen de keuze voor de rekenkamercommissie uit de gemeentewet te schrappen.
- Ten tweede, in overleg met betrokken partijen waaronder de NVRR (Nederlandse Vereniging voor Rekenkamers en Rekenkamercommissies) en VNG, via het verbeteren van de kwaliteit van rekenkameronderzoek.

In november 2016² heeft de minister, naar aanleiding van overleg met gemeenten, de VNG en de NVRR, vragen beantwoord en aanpassingen en aanvullingen gedaan op het actieplan. Hij concludeert dat de rekenkamerfunctie steeds meer aan betekenis inboet door dalende budgetten en het ontbreken van wettelijke voorschriften. De minister wil komen tot een eenduidige regeling in de Gemeentewet, waarin geen plaats meer is voor andere vormen dan een onafhankelijke rekenkamer. De belangrijkste uitspraken van de minister hebben we in bijlage 6 opgenomen.

Op dit moment is ons nog niet bekend wanneer de minister deze voorstellen tot aanpassing van de Gemeentewet zal doen. Het betreft op dit moment dus nog plannen.

¹ Actieplan lokale rekenkamers, Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, 7 juli 2015, (<https://www.nvrr.nl/download/?id=58278>)

² Beantwoording kamervragen over actieplan lokale rekenkamers, 28 november 2016. (<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2016/11/28/beantwoording-kamervragen-over-actieplan-lokale-rekenkamers>)

2 Wensen en mogelijkheden

2.1 Wensen gemeenteraad Medemblik

De raad heeft een aantal malen uitgesproken tevreden te zijn met de kwaliteit van de gedane onderzoeken voor de ondersteuning van haar kaderstellende en controlerende taak.

Hoewel we nog beperkt over de toekomstvisie hebben gesproken met de raad van Medemblik, hebben we de volgende wensen afgeleid of gehoord. Hetzij uit de bespreeknotitie van mei en de motie van november 2016, hetzij in de videoverslagen van deze raadsvergaderingen en enkele meer informele gesprekken met vooral leden van de auditcommissie:

1. *Regionale onderzoeken*, waaronder vele Gemeenschappelijke Regelingen (GR's). Er is meer behoefte om onderzoek naar regionale onderwerpen te doen.
2. *Lokale onderzoeken*. Er is meer moeite om lokale onderwerpen voor te dragen voor de groslijst. Enkele fracties gaven aan dat lokale behoeften voorrang hebben.
3. *Onderzoek naar uitgevoerd beleid*. Dit is onderzoek (ex-post) waarbij achteraf wordt vastgesteld of het opgestelde beleid inderdaad zo is uitgevoerd. In de auditcommissie is uitgesproken dat zij vooral dit soort onderzoek willen.
4. *Onderzoek naar toekomstig beleid*. Dit is onderzoek vooraf/tijdens de beleidsvorming. Doel is de raad in haar kaderstellende rol te ondersteunen. Er is bij een aantal raadsleden minder behoefte aan onderzoek gericht op de toekomst. Een deel van de fracties hebben niet echt hulp nodig bij advisering vooraf. Andere fracties zien wel voordelen hierin, of geven aan dat dit onderzoek soms nodig zal zijn.

Samengevat lijkt dit te betekenen: meer nadruk op regionaal beleid en onderzoek naar uitgevoerd beleid. In paragraaf 2.3 gaan we hier nader op in.

2.2 Wensen gemeenteraad Opmeer

Tijdens de bespreking in januari 2017 is breed vanuit de raad aangegeven dat men blij is met de onderzoeken van en besprekingen met de RKC. Deze hadden direct meerwaarde door de aangereikte handvatten en versterkten de bewustwording over de onderwerpen. Dit werd gewaardeerd bij de onderzoeken naar toekomstig beleid (decentralisaties, burgerparticipatie). Ook de onderzoeken naar uitgevoerd beleid (grondbeleid, reserves, armoedebeleid) hebben geleid tot meerwaarde voor de gemeente.

De algemene tendens is dan ook om door te gaan op de huidige manier: alle soorten onderzoeken (zie 1-4 hierboven) zijn mogelijk en gewenst. Wel waren de raadsleden benieuwd naar de mogelijkheden van de RKC bij het doen van onderzoek en specifiek de mogelijkheden om de raad te ondersteunen bij toekomstig beleid.

Samengevat lijkt dit te betekenen: doorgaan op de huidige weg, met aandacht voor ondersteuning bij toekomstige onderwerpen. In paragraaf 2.4 schetsen we enkele mogelijkheden.

2.3 Mogelijkheden onderzoek regionaal onderwerp

De huidige RKC heeft in principe de mogelijkheden om alle vier in paragraaf 2.1 genoemde soorten onderzoek uit te voeren. In deze paragraaf hebben we de belangrijkste mogelijkheden opgenomen voor het doen van onderzoek naar regionale onderwerpen.

Elke gemeenteraad kan een regionaal onderwerp voor onderzoek aandragen

De gemeenteraad kan bij de herziening van de groslijst onderwerpen voor regionaal onderzoek aandragen. Ook kan de raad apart een wettelijke opdracht aan de RKC geven tot het doen van onderzoek; dat geldt ook voor een regionaal onderwerp. De raad kan hierover ook in overleg gaan met andere gemeenteraden, die met hetzelfde onderwerp te maken hebben. Dit is vooral zinvol en dus kansrijk als deze gemeenten in dezelfde samenwerkingsvorm vertegenwoordigd zijn.

De RKC moet bevoegd zijn tot het onderzoek en toegang tot gegevens hebben

Om toegang te krijgen tot interne gegevens van regionale partijen, voor zover niet bij de gemeente aanwezig, moet de rekenkamercommissie hiertoe bevoegd zijn. De onderzoeksbevoegdheden van de rekenkamers en vormen van rekenkamerfuncties ten aanzien van samenwerkingsverbanden waar de gemeenten in participeren, die voorheen verschillend waren, zijn gelijk getrokken (Tweede Kamer 2013 – 2014, 33 597, nr. 7 en 9). Vormen van rekenkamerfuncties hebben dezelfde bevoegdheden gekregen ten aanzien van publiekrechtelijke samenwerkingsverbanden als rekenkamers. Ten aanzien van privaatrechtelijke samenwerkingsverbanden hebben rekenkamers en vormen van rekenkamerfuncties onderzoeksbevoegdheden gekregen wanneer de deelnemende gemeenten gezamenlijk een belang van 50% of meer hebben.¹ Bij publiekrechtelijke verbonden partijen gaat het meestal om de gemeenschappelijke regelingen. Bij privaatrechtelijke verbonden partijen gaat het om vennootschappen, verenigingen en stichtingen.

Het uitvoeren van onderzoek naar een regionaal onderwerp kan vanuit:

- 1) een lokale rekenkamer(commissie)
- 2) lokale rekenkamer(commissies) die samenwerken
- 3) een regionale rekenkamer(commissie).

Ad 1) Uitvoeren door lokale rekenkamer(commissie)

De huidige RKC Medemblik-Opmeer kan onderzoek uitvoeren naar regionale onderwerpen. Dat kan direct op basis van de gegevens die al bij de gemeente bekend zijn. Om toegang te krijgen tot informatie van het samenwerkingsverband, moet de RKC die bevoegdheid hebben.² Bij privaatrechtelijke samenwerkingen kan een lokale rekenkamer het onderzoek niet verrichten, als niet voldaan wordt aan het 50% criterium. Bij publiekrechtelijke samenwerkingen is onderzoek wel mogelijk, al kunnen er bijvoorbeeld in contracten/regelingen nadere bepalingen voor de wijze van toegang opgenomen zijn.

¹ Zie voor detailinformatie bijlage 4 en 5.

² Deze bevoegdheid is overigens niet benoemd in de Verordening van Medemblik-Opmeer

RKC Medemblik – Opmeer

Ad 2) Uitvoeren door samenwerking met andere lokale rekenkamer(commissie)s

De huidige RKC kan op regionale onderwerpen gaan samenwerken met andere rekenkamers/rekenkamercommissies.

Er zijn verschillende typen van gezamenlijk onderzoek door lokale rekenkamers¹:

- a. Doe Mee onderzoek: één organisatie (bv. adviesbureau) maakt een onderzoeksplan en anderen kunnen inschrijven om deel te nemen. Elke rekenkamer ontvangt na deelname aan het DoeMee-onderzoek een individuele rapportage met de bevindingen uit haar eigen gemeente. Daarnaast verschijnt er een overkoepelende notitie met conclusies die het adviesbureau trekt op basis van alle onderzoeken.
- b. Rekenkamers kunnen voor een bepaald onderwerp een tijdelijke samenwerking aangaan. Samen opzetten en uitvoeren. Een voorbeeld hierbij is het uitgevoerde onderzoek naar de HVC.² Dit is een gezamenlijk onderzoek uitgevoerd in 2015 door 17 rekenkamer(-commissie)s naar de relatie tussen aandeelhoudende gemeenten en de HVC. Overigens hebben Medemblik en Opmeer hier niet aan deelgenomen.

Om te komen tot een tijdelijke samenwerking per onderzoek is het belangrijk de onderzoeksplanningen op elkaar af te stemmen. De betrokken GR/regionale organisatie krijgt dan ook te maken met slechts 1 gezamenlijk onderzoek.

Er is door de NVRR een scorekaart³ ontwikkeld om belangrijke aspecten goed te wegen, voordat tot samenwerking wordt besloten. Samenwerking vereist een goede projectleiding en duidelijke afspraken over feedback.

Belangrijke argumenten voor samenwerking zijn: benchmarking, vergroten leervermogen (leren van anderen), bundelen capaciteit en deskundigheid, kostenbesparing (wordt in de praktijk vaak niet gehaald), strategische overweging (beeldvorming naar bestuur/media). Een praktische vorm van samenwerking is bijvoorbeeld om onderzoeksresultaten van West-Friese rekenkamercommissies te delen en beschikbaar te stellen aan de West-Friese gemeenteraden.

Ad 3) Uitvoering door een grotere regionale rekenkamer of rekenkamercommissie

Als er meer structureel behoefte is aan onderzoek naar regionale onderwerpen en om andere redenen (schaalvoordelen, kwaliteitsverhoging) kan ook onderzoek gedaan worden door een grotere regionale rekenkamer. Dit betekent wel een nieuwe organisatievorm.

Om tot een nieuwe organisatievorm te komen zullen de raden van de betrokken gemeenten ook eerst een aantal keuzen moeten maken. De eerder genoemde scorekaart² kan hierbij ook worden gebruikt.

In het volgende hoofdstuk gaan we hier voor een aantal aspecten verkennend op in.

¹ wiki.nvrr.nl/artikel/13772/Lessen-en-ervaringen-met-gezamenlijk-rekenkameronderzoek

²

<https://www.lelystad.nl/Docs/Rekenkamer/IPR%20Normag%20Rekenkameronderzoek%20HVC%20mei2014.pdf>

³ wiki.nvrr.nl/?page=13926

2.4 Mogelijkheden onderzoek toekomstige ontwikkelingen

In deze paragraaf hebben we, gezien de vraag uit Opmeer, een aantal mogelijkheden van onderzoek naar toekomstige ontwikkelingen opgenomen. De NVRR (Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies) heeft daarbij de toegevoegde waarde van een rekenkamercommissie aangegeven.¹

Ontwikkelingen en voorbeelden van onderzoek en ondersteuning:

- a) Besluitvormingsprocessen worden ingewikkelder, meer spelers en meer samenwerking. De RKC is onafhankelijk en heeft inzicht in besluitvormingsprocessen. Potentiële onderzoeken zijn:
 - ➔ De RKC kan meerwaarde, positie gemeente en kwaliteit van samenwerking onderzoeken
 - ➔ De RKC kan meningen en belevingen van partijen onderzoeken, die relevant zijn bij beleidsvorming
- b) Wijzigingen in regelgeving verbonden partijen, effecten van het controle-gat. De RKC heeft toegang en heeft kennis van zaken. Potentiële onderzoeken zijn:
 - ➔ De RKC kan overhead en toerekening van kosten inzichtelijk maken
 - ➔ Bewustwording en effecten van komende regelgeving
- c) Nieuwe BBV (en Vpb) brengt transparantie en vergelijkbaarheid in cijfers van gemeenten. De RKC heeft inzicht in open data en monitorsystemen. Potentiële onderzoeken:
 - ➔ De RKC onderzoekt hoe gemeenten presteren en vergelijkt ze
 - ➔ De RKC geeft richtingen van best-practices per beleidsveld
- d) Er zijn veel ontwikkelingen en er staan nieuwe verkiezingen in 2018 voor de deur. De RKC heeft kennis van ontwikkelingen (en vaak van historie onderwerp). De raad moet bij deze ontwikkelingen worden betrokken gezien zijn budgetrecht en heeft een feedbackloop nodig. De RKC is ervaren in het bouwen aan de kwaliteit van de feedbackloop. Potentiële onderzoeken/ondersteuning:
 - ➔ De RKC kan 0-posities in beeld brengen per onderwerp
 - ➔ De RKC kan de gemeenteraad helpen bij kaderstelling beleid
 - ➔ De RKC kan toepassing van kwaliteitscycli NJi (Nederlands Jeugdinstituut) in beleid en uitvoering Jeugdzorg onderzoeken
 - ➔ De RKC kan een adviserende rol voor de raad hebben. Ook themabijeenkomsten voor raden zijn mogelijk.

¹ <https://www.nvrr.nl/congres> met presentaties:

- *King waar staat je gemeente*
- *Wijntjes : NVRR bijdrage Vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording*

3 Betekenis voor gemeente en RKC

Wat betekenen de ontwikkelingen en de wensen en mogelijkheden?

We kijken eerst naar de missie, de taken, onderzoeksonderwerpen, budget en aanpak. Daarna gaan we in op aspecten van samenwerking of de vorming van een regionale rekenkamer(commissie).

3.1 Voor missie, taken, budget en onderzoek RKC

Missie

De missie zoals verwoord in het jaarplan 2016 van de RKC luidt:

Missie

De RKC wil met zorgvuldig onderzoek en een positief-kritische houding bijdragen aan de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraden, aan de transparantie van het gemeentelijk handelen en aan het verbeteren van de kwaliteit van het lokale bestuur. Hiertoe zal de RKC jaarlijks enkele - afhankelijk van de aard en complexiteit van de onderzoeken - kwalitatieve onderzoeken, en/of verkennende onderzoeken uitvoeren naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het beleid en de organisatie van de gemeenten Medemblik en Opmeer.

Wat blijft is dat de RKC zal blijven bijdragen aan de kaderstellende en controlerende rol, de transparantie van het gemeentelijk handelen en de kwaliteit van lokaal bestuur. Wat wel zal/kan veranderen is hoe de RKC dat doet. Er zijn meer mogelijkheden dan alleen onderzoeksrapporten of brieven, zoals gebruik van data (0-posities, kwaliteitscycli, benchmarking, etc.) en wijze van onderzoek (enquêtes, posities en meningen van betrokkenen) en ondersteuning (raadssessies, effectonderzoek). Ook zal het beleid en de uitvoering van organisaties waar de gemeenten mee samenwerken en/of belangen in hebben, meer in onderzoek betrokken worden.

Taken en onderzoeksvelden

Wat blijft is de wettelijke taak van de rekenkamer(commissie). De RKC onderzoekt, conform artikel 182 Gemeentewet, de doelmatigheid, doeltreffendheid, rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur. Wel krijgen oude en nieuwe beleidsvelden meer te maken met de horizontale samenleving. De RKC is in staat tot professioneel onderzoek, inclusief bijvoorbeeld belevingsonderzoek onder burgers.

Wat aan betekenis wint, is onderzoek naar de uitvoering van taken binnen openbare lichamen/gemeenschappelijke regelingen (Wgr). De RKC heeft nu bevoegdheden tot onderzoek waar de gemeente belangen heeft (zie bijlage 4).

Daarnaast leiden meer taken voor gemeenten, al dan niet op regionaal niveau uitgevoerd, tot meer verantwoordelijkheden (bijv. Jeugdzorg) voor de gemeenten. De RKC kan, al dan niet in regionaal verband, onderzoek voor raden uitvoeren om beter grip te krijgen op deze verantwoordelijkheden. Te denken is onderzoek naar bijv. de kwaliteit van verantwoordingsinformatie of naar de uitvoering van taken door deze organisaties.

RKC Medemblik – Opmeer

Tot slot is er bij specifieke behoefte aan onafhankelijk toezichthoudende activiteiten, een ondersteunende taak van de RKC. De RKC kan toezichttaken uitvoeren en issues bespreken, bijvoorbeeld door bijeenkomsten te organiseren voor o.a. de raad.

Budget

Het budget voor de RKC wordt conform de Samenwerkingsovereenkomst Rekenkamercommissies Medemblik – Opmeer berekend op basis van € 1 per inwoner voor het inwoneraantal op 1 januari van het voorafgaande jaar. Het budget voor de RKC in 2016 was daarmee als volgt opgebouwd:

Budget Medemblik (43.604 inwoners per 1/1/2015)	€ 43.600
Budget Opmeer (11.301 inwoners per 1/1/2015)	€ 11.300
Budget totaal	€ 54.900

Door de ontwikkelingen zijn er toegenomen taken en middelen in de gemeentelijke begroting. De minister geeft aan dat onafhankelijke controle door een rekenkamer op de toegenomen gemeentebegroting daarbij essentieel is. Het budgetrecht blijft bij de raad. Het uitgangspunt is dus een toereikend budget voor het uitvoeren van voldoende controle op de taken van de gemeente, al dan niet regionaal uitgevoerd.

In de praktijk wordt dit voor het gemak vaak vertaald in een bedrag per inwoner. Ook is een relatering aan de omvang van de programmabegroting steeds meer gebruikelijk. De minister geeft aan dat de raad, na goed overleg met de rekenkamer, het budget vaststelt dat voldoende is voor de uitoefening van haar taken. Nuttig is dit in een onderbouwde meerjarenraming te doen.

Deze meerjarenraming kan er bijvoorbeeld als volgt uitzien: (afgeronde bedragen * 1.000)

Tabel 3. Voorbeeld van een meerjarenbegroting naar soorten van onderzoek

Jaren	2018	2019	2020	2021	Totaal	In %
Medemblik						
- Lokale onderwerpen		25		25	50	30%
- Regionale onderwerpen	35	30	30		95	60%
- Ondersteuning toekomstig beleid			15		15	10%
Totaal					160	100%
Opmeer						
- Lokale onderwerpen				20	20	35%
- Regionale onderwerpen	15		10		25	40%
- Ondersteuning toekomstig beleid			15		15	25%
Totaal					60	100%
Budget RKC	50	55	70	45	220	

In het overleg met een te vormen klankbordgroep(en) uit de raden, kan dit nader worden besproken. De klankbordgroep kan bijvoorbeeld zijn:

- de auditcommissie of raadsdelegatie uit Medemblik, en een raadsdelegatie Opmeer of
- 1 klankbordgroep samengesteld uit raadsleden uit Medemblik en Opmeer.

RKC Medemblik – Opmeer

Onderzoeks aanpak

Bij alle soorten van onderzoek kan sprake zijn van verandering van de onderzoeks aanpak Gemeenten, burgers en met gemeenten samenwerkende partijen (ondernemers, scholen, welzijnsorganisaties, uitvoeringsorganisaties, etc.) hebben meer behoefte aan innovatie, nieuwe instrumenten en open dialogen. Dit heeft betekenis voor de onderzoeks aanpak en de rolinvulling van de RKC, bijvoorbeeld:

- de RKC heeft toegang tot kwaliteitscommissie en innovatie-instrumenten van de NVRR;
- de RKC kan informatie vanuit de algemene rekenkamer of andere gemeentelijke rekenkamers betekenis geven voor gemeenten;
- de RKC kan bruikbare informatie ontsluiten uit de steeds meer beschikbare open data;
- de RKC kan enquêtes houden bij inwoners en organisaties;
- de RKC kan procesevaluaties doen bij meer blijvende beleidsontwikkelingen. Dit betekent dat verbetercycli van beleid en uitvoering onderzocht worden;
- de RKC kan steeds meer verschillende actoren betrekken bij onderzoeken (gezien ontwikkelingen in de samenleving) en daarmee feiten en belevingen van verschillende partijen naast elkaar leggen.

Dit betekent dat het soort onderzoek verandert van deskresearch naar in verbinding staan met genoemde actoren gericht op de uitvoering van continue beleidsvorming. Bij de uitvoering van onderzoek is kwaliteit/prijsverhouding het uitgangspunt. We doen dat zelf, maken eventueel gebruik van capaciteit van andere rekenkamercommissies of schakelen op specifieke punten een onderzoeksbureau in. Onderzoeksbureaus hanteren wel vaak hogere tarieven. Uiteindelijk geeft de RKC, vanuit een onafhankelijk oordeel, (niet politieke) aanbevelingen.

3.2 Samenwerking of regionale rekenkamer(commissie)?

Zoals in het vorige hoofdstuk is aangegeven is het goed mogelijk onderzoeken naar regionale onderwerpen of regionale samenwerkingsverbanden incidenteel vanuit samenwerking of structureel vanuit een regionale rekenkamer(commissie) vorm te geven. In onderstaande tabel hebben we een vergelijking gemaakt tussen samenwerkende lokale rekenkamers en een regionale rekenkamer(commissie), voor het uitvoeren van lokale of regionale onderzoeken.

Tabel 4 Aspecten uitvoering onderzoek door samenwerking of door regionale rekenkamer(commissie)

Aspect	Huidige RKC gaat op onderwerpen samenwerken	Nieuwe regionale rekenkamer (commissie)
Contact met lokale gemeenteraad en organisatie vanuit RKC	Relatief korte lijnen en makkelijk contact	Meer op afstand; zorgen voor duidelijk aanspreekpunt vanuit RKC richting lokaal
Lokale onderzoeken	Goed mogelijk	Ruimte af te stemmen met andere betrokken gemeenten; gezamenlijke onderzoeken hebben (vaak) prioriteit
Regionale onderzoeken	<ul style="list-style-type: none">• Aan te dragen vanuit de raad of door de RKC• Goede organisatie vraagt aandacht	<ul style="list-style-type: none">• Meer vergelijkbare of gezamenlijke onderzoeken voor betrokken gemeenten• Makkelijker te organiseren

RKC Medemblik – Opmeer

Bij de afweging tussen samenwerken of komen tot één rekenkamercommissie zijn twee ontwikkelingen van betekenis voor de gemeente en de RKC:

- 1) Indien sprake is van verandering van wetgeving. Als een wetsvoorstel wordt aangenomen, conform de bedoeling van de minister, dan is alleen nog een rekenkamer mogelijk. Er is geen vrije vorm van een rekenkamercommissie mogelijk (zie verschillen hoofdstuk 1.3). Elke gemeenteraad heeft dan nog twee keuzen:
 - a. een lokale rekenkamer, volgens een wettelijk vastgelegd model
 - b. een regionale rekenkamer, idem volgens een wettelijk vastgelegd model
- 2) Indien gemeenteraden elkaar vinden om structureel een regionale rekenkamer(-commissie) in te stellen. Elke gemeente heeft de volgende keuzen te maken:
 - a. met welke gemeenten zij willen samenwerken
 - b. welke invulling zij gaat geven aan de diverse vrije mogelijkheden van een rekenkamercommissie. Als alleen wettelijk een rekenkamer mogelijk is (zie 1) dan wordt ook bij wet het model voorgeschreven, dus zonder deze keuze.

In bijlage 3 staan een aantal voorbeelden van regionale rekenkamer(commissie)s.

Ad 1) Nieuwe wet?

De richting van de minister voor de rekenkamer is duidelijk. Gelijktijdig loopt het overleg met de VNG en NVRP nog en komen er nog verkiezingen. Ook zal minister Plasterk nog voor de verkiezingen een staatscommissie instellen voor verbetering van het parlementair stelsel¹. De vraag is dus hoe die wet er precies uit gaat zien en wanneer deze intreedt.

De RKC vindt het zinvol deze ontwikkelingen te volgen en zich in haar doen en handelen wel op deze wetgeving voor te bereiden. Bijvoorbeeld met een meerjarenbegroting en een advies-/klankbordmogelijkheid voor raadsleden.

Ad 2) Regionale rekenkamercommissie?

Om tot deze nieuwe organisatievorm te komen zullen de raden van de deelnemende gemeenten een aantal keuzen moeten maken. Deze keuzen zijn nodig, omdat op dit moment de vormgeving van een rekenkamercommissie vrij is. Er zijn twee hoofdvormen:

- middels een gemeenschappelijke regeling
- middels een samenwerkingsconvenant (situatie Medemblik-Opmeer en SED).

Voor de samenwerkingsovereenkomst zal een besluitvormingstraject nodig zijn. Gelijktijdig zal er overeenstemming moeten zijn om te komen tot een gelijkkluidende verordening voor de RKC. Door de vrije vorm zijn er nu nog verschillen. Hoewel samenwerking met elke andere gemeente mogelijk is, gaan we er nu voor de illustratie vanuit, dat samenwerking met West-Friese gemeenten voor de hand ligt. Daarom hebben we de belangrijkste aspecten uit de verordeningen van deze gemeenten in bijlage 7 opgenomen.

¹ <http://nos.nl/artikel/2139218-plasterk-eerste-en-tweede-kamer-samen-over-wet-laten-beslissen.html>

RKC Medemblik – Opmeer

3.3 Verdere bespreking door en met de raden

Het doel was u met deze nota nader te informeren. Dat hebben we op hoofdlijnen in de vorige hoofdstukken en met de specifieke relevante details in de bijlagen trachten te doen. Met deze informatie willen wij u in staat stellen om het gesprek onderling in de raad, tussen de raden en graag ook met ons te voeren.

Wat zijn daarbij volgens de RKC de belangrijkste bespreekpunten ?

1. Hebben we de belangrijkste toekomstige ontwikkelingen, waar gemeenten mee te maken krijgen genoemd? Of zijn er nog andere relevante ontwikkelingen? (hfst 1)
2. Kunt u richting geven aan / suggesties voor potentieel rekenkameronderzoek? In bijlage 1 hebben we een lijst met lokale en regionale onderwerpen gemaakt. Welke onderwerpen hebben vanuit uw rol en verantwoordelijkheid prioriteit?
3. Heeft u voldoende zicht op de 33 regio-indelingen van domeinen (zie bijlage 2) van samenwerking? Heeft u zicht op uw verantwoordelijkheden als raad hierbij?
4. Is helder gemaakt dat u als gemeenteraad het wettelijk recht heeft om een specifiek onderzoek, dus ook een regionaal onderwerp, te verzoeken aan de RKC?
Voor komend jaar denken we aan een regionaal onderzoek. Specifiek interessant zijn SSC De Som, WerkSaam, GGD en De Veiligheidsregio. Welke heeft uw voorkeur? Deze kunnen we, na afweging, meenemen in ons jaarplan 2017.
5. Zijn uw wensen en de richting van onderzoek goed verwoord en ziet u deze terug in de betekenis voor de visie van de RKC? (zie hfst 2))
6. Kunt u zich in grote lijnen vinden in de missie, taken en onderzoeksvelden van de RKC die gebaseerd zijn op uw wensen en de mogelijkheden? (zie hfst 3.1)
7. We willen graag een meerjarenraming voor het budget van de RKC bespreken, die voldoende is voor de uitoefening van haar taken (zie tabel 3).
8. We willen graag een afvaardiging uit de raad (auditcommissie/andere raadsdelegatie per raad of direct samengesteld uit beide raden) die een klankbordrol voor ons wil vervullen.
9. Hoe kijkt u aan tegen samenwerking tussen lokale rekenkamercommissies versus het vormen van een regionale rekenkamer(commissie)?
10. Wat betekent voor u de mogelijk toekomstige wetwijziging (alleen rekenkamer) op het moment van vorming van een lokale of regionale rekenkamer (volgens vast format)?

3.4 Tot slot

Dit is een verkenning van de toekomstvisie van uw rekenkamer. Een verkenning, omdat de uiteindelijke richting scherper wordt na de bespreking van de bovenliggende punten en helderheid van de wetgever. Wij zullen u voor de bespreking, in afstemming met de griffie, uitnodigen voor een informatieve bijeenkomst.

RKC Medemblik – Opmeer

Bijlage 1 Gemeentelijke potentiële onderwerpen op lokaal en regionaal niveau

In deze bijlage is een longlist van onderwerpen opgenomen op basis van:

- groslijst 2016
- verslagen raadsvergaderingen Medemblik en Opmeer in 2016
- programmabegrotingen Medemblik en Opmeer
- Top 10 rekenkameronderzoeken voor 2017
- Inventarisatie van onderwerpen bij de RK's van de G4

Nog aan te vullen met suggesties vanuit de raden, auditcommissie, ...

	Onderwerp	Indicatie onderzoeksvragen, status, toelichting.
Medemblik		
1	Beeldkwaliteit beheer en onderhoud openbare ruimte/openbaar groen	<u>Op groslijst 2016 (onderwerp vanuit de raad).</u> Onderzoek in uitvoering . Afronding: zomer 2017.
2	Parkeerbeleid	<u>Op groslijst 2016 (onderwerp vanuit de raad).</u> Effectiviteit en doelmatigheid van het parkeerbeleid wat in 2014 is aangenomen. Vragen bijv.: hoe zijn gelden besteed en wat is het effect op parkeerdruk in de omgeving? Hoe doelmatig en doeltreffend is het parkeerbeleid?
3	Veranderingen cultuurbeleid	Wat zijn de effecten van veranderingen in het cultuurbeleid? (Opheffen muziekschool, bezuinigingen bibliotheek irt. Westfries Cultureel Netwerk.)
4	Energieneutraal gemeentehuis	Wat is het beleid, hoe staat het met de vorderingen?
5	Passend onderwijs (nav begroting)	
6	Bereikbaarheid kwetsbare groepen sportsubsidies (nav begroting)	
7	Functioneren wijkteams (nav begroting)	
8	Ondernemers loket (nav begroting)	
9	Ondersteuning inwoners veiligheid (nav begroting)	Ondersteuning van inwoners om zelf voor veilige omgeving te zorgen
Opmeer		
10	Toezicht regionaal /GR ontwikkelingen en rol bestuur/raden (zie verder onderwerpen vanaf 36)	<u>Op groslijst 2016 - Opmeer (onderwerp vanuit de raad).</u> In hoeverre stuurt de raad vroegtijdig op de effectiviteit en efficiency van gemeenschappelijke regelingen (o.a. GGD, Veiligheidsregio, De Som) en de samenwerking met andere gemeenten (op gebied van bedrijfsvoering)? Wat is de bijdrage en effect op het beleid van de gemeente?
11	Reserves en voorzieningen	<u>Op groslijst 2016 (onderwerp vanuit de raad).</u> Uitgevoerd: Rekenkamerbrief (okt. 2016).
12	Begrotingsramingen	
13	Project Kompas (afgesloten in 2013, aanpak nu onderdeel	<u>Op groslijst 2016 (onderwerp vanuit de raad).</u> In West-Friesland verzorgde Kompas de huisvesting van arbeidsmigranten. Handhaving van huisvestingsnormen

RKC Medemblik – Opmeer

	Onderwerp	Indicatie onderzoeksvragen, status, toelichting.
	van bestaande regelingen)	o.a. in recreatiewoningen was/is van belang. Wat zijn de bestede middelen en wat waren de resultaten? Gaan we hier goed mee om?
14	Aanvraag nieuwbouw 5 scholen	Begin 2016 is gesproken over een aanvraag van schoolbesturen voor de bouw van 5 nieuwe scholen. Hoe is dit uitgewerkt? (kaderstelling, financiën, integrale aanpak...)
15	De Lindenhof	Regelmatig terugkerend onderwerp op de agenda of bij vragen.
16	Cultuureducatie	In 2016 wijzigingen in beleid. Hoe is de uitwerking: effecten/beoogde effecten.
17	Organisatie-ontwikkeling (nav begroting)	Beleid en effecten.
18	Wijkteam en onderwijs (nav begroting)	Hoe is de aansluiting tussen onderwijs en het Wijkteam?
19	Verminderen zorgvraag (nav begroting)	Hoe kan de zorgvraag worden verminderd om kostenbesparing te realiseren?
Beide gemeenten		
20	Digitale dienstverlening/informatieveiligheid (zie RK Rotterdam)	<u>Op groslijst 2016.</u> In hoeverre is digitale dienstverlening effectief (voor de burger) en efficiënt georganiseerd? In hoeverre is informatie veilig (privacy)? Opmeer: er is een audit uitgevoerd in 4 ^e kwartaal 2014. In Medemblik is dit een specifiek thema.
21	Burgerparticipatie	<u>Op groslijst 2016. (Top 10 2017)</u> Uitgevoerd: rapport Opmeer (dec. 2016) In uitvoering: rapport Medemblik (1^e kwartaal 2017)
22	Duurzaamheid Gemeentelijke voorbeeldfunctie 'Duurzaamheid' Inbedding duurzaamheid (Top 10)	<u>Op groslijst 2016.</u> Wat is de effectiviteit van het duurzaamheidsbeleid? Wat doet de gemeente zelf en welk voorbeeld geeft zij? Wat betekent het voor burgers, ondernemers en partijen in de gemeente? In hoeverre is het subsidiebeleid (zonnepanelen, isolatie) effectief? In Medemblik is er een apart programma duurzaamheid.
23	Vorbereiding Omgevingswet (Top 10)	Nieuwe ontwikkelingen. Mogelijk op termijn onderzoek voor beide gemeenten. Of kort verkenningsonderzoek
24	Regionale en lokale woonvisie	
25	Grip op verbonden partijen	
26	Mantelzorg-ondersteuning (RK Amsterdam)	
27	Privacy in sociaal domein (RK Amsterdam)	
28	Reïntegratietrajecten (RK Amsterdam)	
29	Zelfredzaamheid in huishoudelijke verzorging (RK Rotterdam)	

RKC Medemblik – Opmeer

	Onderwerp	Indicatie onderzoeksvragen, status, toelichting.
30	Huishoudelijke hulp (RK Utrecht)	
31	Toegang tot WMO (RK Den Haag)	
32	Verbonden partijen (RK Den Haag)	
33	Langer zelfstandig thuis wonen (RK Utrecht)	
34	Participatiebeleid (RK Utrecht; Top 10)	
35	Bescherming persoonsgegevens Wmo en jeugdwet (Top 10)	
Regionaal		
36	Beleid voor Jeugd en Alcohol (ook Top 10)	<u>Op groslijst 2016 (onderwerp vanuit de raad Medemblik).</u> Effectiviteit en doelmatigheid van het in 2008/2009 gestarte beleid voor jeugd en alcohol. Met handavingsaspect: hoe is het toezicht op naleving van de drank en horecawet georganiseerd? Mei 2916 is raadsbreed een regionale kadernota besproken.
37	WerkSaam	Van waarde/ interessant gezien signalen bij eerder onderzoek Decentralisaties en opvolgingsonderzoek
38	GGD-Hollands Noorden	Gemeenteraad Opmeer kritisch bij behandeling jaarstukken 2015 en conceptbegroting 2017. Niet op alle punten akkoord. In 2016 wijzigingen in de GR.
39	De Som	
40	Regionaal Economische Agenda	Beleid en effecten.
41	Regionale Uitvoeringsdienst (RUD NHN)	
42	Veiligheidsregio	
43	Regionale samenwerking in het sociaal domein (Top 10)	
Overig		
44	Deelname aan spotdag/onderzoek van de Algemene Rekenkamer	
	..	

RKC Medemblik – Opmeer

Bijlage 2 Regio-indeling van Medemblik en Opmeer per domein¹

Domein Sociaal domein: 16 stuks

	Regio
Arbeidsmarktregio's	Noord-Holland Noord
Centrumgemeente maatsch. opvang & beschermd wonen	Hoorn
Centrumgemeenten vrouwenopvang / geweld in huiselijke kring	Alkmaar
GGD's	Hollands-Noorden
HLZ-regio's (Hervorming Langdurige Zorg)	<i>West-Friesland</i>
Jeugdzorgregio's	<i>West-Friesland</i>
Kamer van Koophandel	Noordwest
Passend Onderwijs - Primair Onderwijs	PO-27-02
Passend Onderwijs - Voortgezet Onderwijs	VO-27-02
RCF Kenniscentra Handhaving	RCF Noord-Holland
RMC-regio's (Regionaal Meld- en Coördinatiepunt)	<i>West-Friesland</i>
Sociale Werkvoorziening	Op/maat Werksaam
Veilig Thuis regio's	Noord-Holland Noord
WMO- regio's	<i>West-Friesland</i>
Woningmarktregio's (Woningwet)	Noord-Holland Noord
Zorgkantoorregio's	Noord-Holland Noord

Domein veiligheid: 5 stuks

Politie-eenheden	Noord-Holland
Regionaal Informatie en Expertise Centra	RIEC Noord-Holland
Veiligheidshuizen	Noord-Holland Noord
Veiligheidsregio's	Noord-Holland-Noord
VPT-regio's 2014	Noord-Holland

Domein bestuurlijk: 9 stuks

Arrondissementen	Noord-Holland
COROP plusregio's	Kop Noord-Holland
COROP regio's	Kop Noord-Holland
COROP subregio's	Kop Noord-Holland
NUTS-1 Regio's (Landsdelen)	West-Nederland
NUTS-2 Regio's (Provincies)	Noord-Holland
NUTS-3 Regio's	Kop Noord-Holland
Provincies	Noord-Holland
Ressorten	Amsterdam

Domein fysiek: 3 stuks

MIRT- gebieden	Noordwest-Nederland
Omgevingsdiensten (Regionale uitvoeringsdiensten)	RUD N-Holland Noord
Regionale Uitvoeringsdiensten – BRZO	Noordzeekanaalgebied

¹ de website waarop je alle samenwerkingsverbanden van Nederland kunt vinden, met de relevante gegevens. [Kaarten - RegioAtlas brengt regionale samenwerking in kaart](#)

Bijlage 3 Voorbeelden: regionale rekenkamer(commissie)s

Vergaande regionale samenwerking gebeurt op provinciaal niveau, bijvoorbeeld door het aangaan van een gemeenschappelijke regeling:

- Noordelijke Rekenkamer: Groningen, Fryslân en Drenthe¹. In de strategische visie van deze rekenkamer staat aangegeven hoe het contact met de staten van de drie provincies wordt gewaarborgd, via een programmaraad.
 - o ²Programmaraad van 3 x 3 statenleden, die functioneert als schakel tussen de rekenkamer en de drie provinciale staten;
 - o Programmaraad adviseert, vormt informatiebron, dient als klankbord en denkt mee over te kiezen onderzoeken.
- Randstedelijke Rekenkamer: Noord-Holland, Zuid-Holland, Utrecht en Flevoland³. Deze rekenkamer heeft ook een programmaraad⁴ met drie leden per aangesloten provincie. Deze programmaraad komt minstens twee maal per jaar samen om advies uit te brengen aan de rekenkamer.

Voorbeelden van gemeenten met een grotere regionale rekenkamer(-commissie):

- Elburg, Nunspeet, Oldebroek en Putten voeren gezamenlijk onderzoek uit. Deze gemeenten hebben gekozen voor een rekenkamerfunctie in commissievorm door middel van een 'personele unie': de respectievelijke commissies worden bemenst door dezelfde externe voorzitter en externe leden. Vanuit iedere gemeente is een ambtelijk secretaris voor de eigen commissie aangewezen.

'Naast het feit dat de leden van de Rekenkamercommissie voor alle gemeenten dezelfde zijn, worden gezamenlijke onderzoeken in de vier gemeenten uitgevoerd. Deze gezamenlijke aanpak verhoogt de efficiency en werkt ook kostenbesparend.' (Bron: www.nunspeet.nl/bestuur-en-organisatie/rekenkamercommissie_44027/)

- De Groene Hart Rekenkamer is werkzaam voor de gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda en Waddinxveen. Er is een programmaraad ingesteld, bestaande uit twee raadsleden per deelnemende gemeente, om de binding met de drie gemeenten te borgen.⁵
- De gemeenten Aalten, Ooste Gelre en Winterswijk hebben een gezamenlijke rekenkamercommissie. Deze is opgezet volgens het directeursmodel, waarbij er één externe directeur is aangesteld. Daarnaast is er een raadswerkgroep met twee

¹ www.noordelijkerekenkamer.nl/nl/de-noordelijke-rekenkamer/grondslag

² www.noordelijkerekenkamer.nl/images/strategische%20visie%20noordelijke%20rekenkamer%202014.pdf

³ www.randstedelijke-rekenkamer.nl/wp-content/uploads/2015/03/Gemeenschappelijke-Regeling-Randstedelijke-Rekenkamer-versie-10-december-2014.pdf

⁴ www.randstedelijke-rekenkamer.nl/programmaraad/

⁵ www.groenehartrekenkamer.nl/Nieuws:28889/De_Groene_Hart_Rekenkamer

RKC Medemblik – Opmeer

vertegenwoordigers van elke gemeenteraad. De directeur overlegt minimaal vier keer per jaar met deze werkgroep.¹

- Rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand werkt voor de gemeenten Barneveld, Bunnik, Bunschoten, Leusden, Nijkerk, renswoude, Scherpenzeel, Woudenberg en Zeewolde. De commissie bestaat uit vijf externe leden (incl. de voorzitter), die voor een deel ook zelf onderzoek uitvoeren.
Deze rekenkamercommissie overlegt regelmatig met (een delegatie vanuit) de gemeenteraden over onderzoeksonderwerpen, onderzoeksvorstellen en voortgang van onderzoek. Het aanspreekpunt voor de rekenkamercommissie heeft verschillende vormen in de betrokken gemeenten: auditcommissie, afstemmingsoverleg of begeleidingscommissie.²
- De gemeenten Wassenaar, Voorschoten, Oegstgeest en Leidschendam-Voorburg hebben een gezamenlijke rekenkamercommissie die bestaat uit zeven leden: de voorzitter en plaatsvervangend voorzitter worden benoemd uit externen op een gezamenlijk voordracht van alle betrokken gemeenteraden. Van de overige vijf leden, worden drie leden benoemd op voordracht van de gemeenteraden van Oegstgeest, Voorschoten en Wassenaar (elk voor één lid) en twee leden op voordracht van Leidschendam-Voorburg.³ Eén van de criteria voor de selectie van onderwerpen voor onderzoek is 'er is sprake van een (bij voorkeur) gezamenlijk belang van de gemeente Wassenaar, Voorschoten, Oegstgeest en Leidschendam-Voorburg op zowel onderwerp beleid als beheer'.⁴
- De gemeenten Giessenlanden, Graafstroom, Hardinxveld-Giessendam, Liesveld, Nieuw-Lekkerland en Zederik hadden een Regionale Rekenkamer Alblasserwaard-Vijfheerenlanden gehad. Deze rekenkamer was ingericht via het directeursmodel, waarbij één externe directeur is aangesteld. Deze directeur stelde het onderzoeksprogramma vast en voert het onderzoek zelfstandig uit. Daarnaast was er een klankbordgroep, bestaande uit een raadslid en de griffier van elke gemeente. Deze klankbordgroep was betrokken bij het opstellen van het onderzoeksprogramma en bij de start van elk onderzoek⁵.

¹ www.winterswijk.nl/bis/Rekenkamer

² www.rkvalleienveluwerand.nl/pdf/jaarverslag2015.pdf

³ http://www.rekenkamerwvov.nl/dynamic/media/17/documents/3-Werkwijze/Verordening_rekenkamercommissie_WVOLV_2014.pdf

⁴ http://www.rekenkamerwvov.nl/dynamic/media/17/documents/3-Werkwijze/Onderzoeksprotocol_2014_RKC_WVOLV_vastgesteld_18_juni_2014.pdf

⁵ www.zederik.nl/gemeenteraad-zederik/rekenkamer_43118/item/nieuwsbrieven_2941.html
Nieuwsbrief_1

Bijlage 4 Onderzoeksbevoegdheden bij gemeenschappelijke regelingen

In deze bijlage treft u een overzicht aan van de onderzoeksmogelijkheden bij gemeenschappelijke regelingen (GR) en in het bijzonder bij SSC De Som, WerkSaam en de Veiligheidsregio.

- a. Wat zegt de gemeentewet (zie bijlage 1)?
- b. Wat staat er in de verordening van de RKC?
- c. Wat staat er in de regeling van deze GR'en zelf?

Wat zegt de gemeentewet?

Op 13 december 2013 is er een motie aangenomen in de raad. In deze motie stond een opdracht aan het college om onderzoeken bij gemeenschappelijke regelingen mogelijk te maken. Daarop is in februari 2014 in een informatienota geconcludeerd dat dit niet mogelijk is. Wel wordt in diezelfde nota aangegeven dat de RKC vanuit de verordening kan beschikken over alle informatie die de gemeente van of over een gemeenschappelijke regeling krijgt. De stukken die daarbij horen staan in de GR zelf.

Bovenstaande conclusies waren gebaseerd op de gemeentewet waarin is aangegeven dat deze onderzoeksbevoegdheid alleen toekwam aan rekenkamers (en niet aan rekenkamercommissies). Met ingang van 1 januari 2015 is de gemeentewet op dit onderdeel gewijzigd. Toen zijn de bevoegdheden van rekenkamers en rekenkamercommissies gelijkgetrokken. Dit is verwoord in art. 81 ao. Op dit moment heeft een rekenkamercommissie dus wel de wettelijke bevoegdheid om onderzoek te doen bij gemeenschappelijke regelingen. (Zie voor de details bijlage 5 De RKC en gemeentewet).

Wat staat er in de verordening van de RKC?

Artikel 11.

Lid 3. De rekenkamercommissie is bevoegd de mondelinge en schriftelijke inlichtingen in te winnen die zij nodig acht voor de uitvoering van de onderzoeken. De leden van het gemeentebestuur en de ambtenaren verstrekken desgevraagd – binnen de door de rekenkamercommissie gestelde termijn- alle inlichtingen die de rekenkamercommissie ter vervulling van haar taak nodig acht.

In deze verordening uit 2012 is geen bepaling opgenomen over het doen van onderzoeken bij andere organisaties dan de gemeente. Bij andere rekenkamercommissies in de regio is bijvoorbeeld de volgende bepaling opgenomen: De rekenkamercommissie is bevoegd bij de besturen en of directies van de hierna genoemde organisaties de mondelinge en schriftelijke inlichtingen in te winnen die zij nodig heeft voor de uitvoering van het onderzoek, het betreft:

- a. openbare lichamen en gemeenschappelijke organen ingesteld krachtens de Wet Gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente deelneemt;
- b. instellingen die een subsidie, lening of garantie van de gemeente ontvangen;
- c. naamloze vennootschappen en besloten vennootschappen waarvan de gemeente tenminste 50% van het aandelenkapitaal houdt;

RKC Medemblik – Opmeer

- d. rechtspersonen die een bij of krachtens de wet geregelde taak uitoefenen en daartoe geheel of gedeeltelijk worden bekostigd uit de opbrengst van bij of krachtens de wet ingestelde heffingen.

Dit artikel is gebaseerd op de wet. Het is raadzaam dit ook in de verordening van de RKC Medemblik-Opmeer toe te voegen.

Wat staat er in de gemeenschappelijke regelingen?

SSC De Som

Heeft niets expliciets over de bevoegdheden van de RKC opgenomen in de gemeenschappelijke regeling.

Wel staat het volgende in de regeling:

Artikel 24 Verantwoordings- en informatieplicht

1. Het algemeen bestuur verschaft de raden en colleges binnen een redelijke termijn alle inlichtingen die door deze organen of een of meer van hun leden worden gevraagd.
2. Een lid van het algemeen bestuur verschaft aan het college dat hem heeft aangewezen alle inlichtingen die door dit college of één of meer leden daarvan worden verlangd.
3. Een lid van het algemeen bestuur is aan het college dat hem heeft aangewezen verantwoording verschuldigd voor het door hem in het algemeen bestuur gevoerde beleid.
4. De colleges bepalen op welke wijze de door hen aangewezen leden aan hun plichten in de vorige leden moeten voldoen.
5. Het tweede tot en met het vierde lid zijn van overeenkomstige toepassing ten aanzien van de raden.

WerkSaam

In de gemeenschappelijke regeling is onder artikel 19 opgenomen:

Artikel 19 Verantwoordings- en informatieplicht

1. De leden van het dagelijks bestuur zijn, tezamen en ieder afzonderlijk, aan het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd voor het door hen gevoerde bestuur.
 2. Zij geven het algemeen bestuur mondeling of schriftelijk de door een of meer leden gevraagde inlichtingen waarvan het verstrekken niet in strijd is met het openbaar belang.
 3. Het dagelijks bestuur verschaft de gemeenteraden en colleges alle inlichtingen over het door hem gevoerde bestuur die door deze organen of een of meer van hun leden worden gevraagd.
 4. Het dagelijks bestuur geeft lokale rekenkamers de mogelijkheid onderzoek te doen.
-

Veiligheidsregio

In de gemeenschappelijke regeling van de Veiligheidsregio is onder artikel 10 opgenomen:

Artikel 10:

1. Een lid van het Algemeen Bestuur geeft aan de raad die dit lid heeft aangewezen de door één of meer leden van die raad gevraagde inlichtingen.
2. Een lid van het Algemeen Bestuur kan door de raad die dit lid heeft aangewezen ter verantwoording worden geroepen voor het door hem in dat bestuur gevoerde beleid.
3. De raad van elke deelnemer regelt de wijze waarop het verstrekken van inlichtingen als bedoeld in lid 1 en het ter verantwoording roepen als bedoeld in lid 2 plaatsvindt.
4. Het Algemeen Bestuur geeft aan de raden van de deelnemers de door één of meer leden van die raden gevraagde inlichtingen.
5. De wijze waarop het verstrekken van inlichtingen als bedoeld in artikel 4 plaatsvindt, wordt nader geregeld in het op grond van artikel 8, lid 1 vast te stellen reglement van orde.

Bijlage 5 De RKC en gemeentewet

Er staat in de gemeentewet:

Gemeentewet 81ao

1. Als geen rekenkamer is ingesteld als bedoeld in [hoofdstuk IVa](#), stelt de raad bij verordening regels vast voor de uitoefening van de rekenkamerfunctie.
2. De [artikelen 182, 184, 184a](#) en [185](#) zijn voor de uitoefening van de rekenkamerfunctie van overeenkomstige toepassing.
3. Op personen die de rekenkamerfunctie uitoefenen, is [artikel 81f, behoudens het eerste lid, onder k en o](#), van overeenkomstige toepassing.

Gemeentewet 182

1. De rekenkamer onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur. Een door de rekenkamer ingesteld onderzoek naar de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur bevat geen controle van de jaarrekening als bedoeld in [artikel 213, tweede lid](#).
2. Op verzoek van de raad kan de rekenkamer een onderzoek instellen.

Gemeentewet 184

1. De rekenkamer heeft de in de volgende leden vermelde bevoegdheden ten aanzien van de volgende instellingen en over de volgende periode:
 - a. openbare lichamen, bedrijfsvoeringsorganisaties en gemeenschappelijke organen ingesteld krachtens de Wet gemeenschappelijke regelingen, waaraan de gemeente deelneemt, over de jaren dat de gemeente deelneemt in de regeling;
 - b. naamloze vennootschappen en besloten vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid waarvan de gemeente, alleen of samen met andere gemeenten, meer dan vijftig procent van het geplaatste aandelenkapitaal houdt, over de jaren dat de gemeente, alleen of samen met andere gemeenten, meer dan vijftig procent van het geplaatste aandelenkapitaal houdt;
 - c. andere privaatrechtelijke rechtspersonen waaraan de gemeente, alleen of samen met andere gemeenten, of een of meer derden voor rekening en risico van de gemeente of gemeenten rechtstreeks of middellijk een subsidie, lening of garantie heeft verstrekt ten bedrage van ten minste vijftig procent van de baten van deze instelling, over de jaren waarop deze subsidie, lening of garantie betrekking heeft.
2. De rekenkamer is bevoegd bij de betrokken instelling nadere inlichtingen in te winnen over de jaarrekeningen, daarop betrekking hebbende rapporten van hen die deze jaarrekeningen hebben gecontroleerd en overige documenten met betrekking tot die instelling die bij het gemeentebestuur berusten. Indien een of meer documenten ontbreken, kan de rekenkamer van de betrokken instelling de overlegging daarvan vorderen.

RKC Medemblik – Opmeer

3. De rekenkamer kan, indien de documenten, bedoeld in het tweede lid, daartoe aanleiding geven, bij de betrokken instelling dan wel bij de derde die de administratie in opdracht van de instelling voert, een onderzoek instellen. De rekenkamer stelt de raad en het college van haar voornemen een dergelijk onderzoek in te stellen in kennis.

Gemeentewet 184a

De rekenkamer is belast met het toezicht op de naleving van [artikel 213, achtste lid](#).

Gemeentewet 185

1. De rekenkamer legt haar bevindingen en haar oordeel vast in rapporten, met dien verstande dat hierin niet worden opgenomen gegevens en bevindingen die naar hun aard vertrouwelijk zijn.
2. De rekenkamer deelt aan de raad, het college en, indien van toepassing, aan de betrokken instelling, de opmerkingen en bedenkingen mee die zij naar aanleiding van haar bevindingen van belang acht. Aan de raad of het college kan zij ter zake voorstellen doen.
3. De rekenkamer stelt elk jaar voor 1 april een verslag op van haar werkzaamheden over het voorgaande jaar.
4. De rekenkamer zendt een afschrift van haar rapporten en haar verslag aan de raad en het college. Indien zij met toepassing van [artikel 184](#) een onderzoek heeft ingesteld, zendt de rekenkamer tevens een afschrift van het rapport aan de betrokken instelling.
5. De rapporten en de verslagen van de rekenkamer zijn openbaar.

Bijlage 6 Betekenis mogelijk toekomstige gemeentewetgeving

Zoals in hoofdstuk 1.3 aangegeven zijn er signalen dat er nieuwe wetgeving zou kunnen komen. In een brief aan de kamer heeft de minister daarover o.a. het volgende aangegeven:

- Voor gemeenten waar een rekenkamerfunctie goed is belegd en naar behoren functioneert, zal de overgang naar een onafhankelijke rekenkamer geen grote stap zijn;
- Het belang van een onafhankelijke rekenkamer wordt onderstreept, doordat gemeenten per 1 januari 2015 nieuwe taken, bevoegdheden en middelen hebben gekregen voor het sociaal domein. Onafhankelijke controle door een rekenkamer op de toegenomen gemeentebegroting is daarbij essentieel;
- De minister vindt het belangrijk dat daling van budgetten een halt wordt toegeroepen. Hij vindt ook dat een wettelijk normbedrag onwenselijk is. Het budgetrecht van de raad blijft gehandhaafd. De raad moet na goed overleg met de rekenkamer tot een bedrag komen dat voldoende is voor de rekenkamer voor de uitoefening van haar taken. De minister onderschrijft daarbij dat het nuttig is als gemeenten kiezen voor een onderbouwde meerjarenraming voor hun rekenkamer;
- De minister geeft aan dat rekenkameronderzoek naar doelmatigheid gemeenten veel geld kan besparen. Het zou goed zijn als er meer aandacht wordt gegeven aan dit aspect van het rekenkamerwerk, ook gelet op de grote aandacht vanuit de samenleving voor een doelmatige besteding van overheidsmiddelen;
- Om de betrokkenheid van raadsleden te bevorderen en de onafhankelijkheid van de rekenkamer te waarborgen zal de minister een adviserend lidmaatschap voorstellen voor raadsleden. Zij adviseren in onderzoeksprogrammering en de wijze waarop de rekenkamer haar rapporten vaststelt aan de raad. Adviserende raadsleden hebben geen stem in de besluitvorming van de rekenkamer;
- Voorkomen moet worden dat de rekenkamer onderwerp wordt van het politiek debat of dat de rekenkamer in lastige situaties geraakt als raadsleden rekenkamerrapporten moeten behandelen bij de opstelling waarvan zij zelf betrokken zijn geweest;
- De minister ziet belangrijke schaalvoordelen indien gemeenten ervoor kiezen om de samenwerking aan te gaan in een gemeenschappelijke rekenkamer. Bovendien is een gemeenschappelijke rekenkamer goed gepositioneerd om onderzoek te doen naar de bovengemeentelijke geldstromen. De minister zal de gemeenten verder informeren over deze schaalvoordelen, zodat zij dat bij hun besluitvorming kunnen betrekken;
- Op het lokale niveau kan het best worden beoordeeld over de keuze tussen een gemeenschappelijke of eigen onafhankelijke rekenkamer;
- Ambtenaren die werk verrichten voor de rekenkamer verrichten niet tevens werkzaamheden voor andere organen van de gemeente en zij zijn alleen verantwoording verschuldigd aan de rekenkamer.

RKC Medemblik – Opmeer

Bijlage 7 Organisatie van de 4 rekenkamercommissies in West-Friesland

In de volgende tabel hebben we de belangrijkste aspecten¹ opgenomen hoe rekenkamercommissies in de regio West-Friesland georganiseerd zijn:

Aspect	RKC Medemblik- Opmeer	RKC SED	RKC Koggenland	RKC Hoorn
Penvoerende gemeente	Medemblik	Stedebroec	Koggenland	Hoorn
Taken	Onderzoek naar doelmatigheid, doeltreffendheid, rechtmatigheid. Alleen gericht op het door het gemeentebestuur gevoerde beleid.	Onderzoek naar doelmatigheid, doeltreffendheid, rechtmatigheid. Ook van instellingen bekostigd door gemeente.	Onderzoek naar doelmatigheid, doeltreffendheid, rechtmatigheid. Ook van instellingen bekostigd door gemeente.	Onderzoek naar doelmatigheid, doeltreffendheid, rechtmatigheid. Ook van instellingen bekostigd door gemeente.
Bevoegdheden	Geen bevoegdheid bij andere instellingen in verordening.	Voor onderzoek bij publieke en private instellingen.	Voor onderzoek bij publieke en private instellingen.	Niet uitgewerkt
Samenstelling	<ul style="list-style-type: none"> Eigen commissie Wel gelijke personele samenstelling 3 externe leden Vergoeding per vergadering en onderzoekstijd. 	<ul style="list-style-type: none"> Eigen commissie Wel gelijke personele samenstelling 3 externe leden Vergoeding per maand en onderzoekstijd. 	<ul style="list-style-type: none"> 5 leden ; 2 interne leden en 3 externe Vergoeding per vergadering en onderzoekstijd. 	<ul style="list-style-type: none"> 7 leden , waarvan 3 interne leden en 4 externe Vergoeding per vergadering.
Benoemingen	Benoeming 4 jaar (optie nog 4 jaar) door raad.	Benoeming 4 jaar (optie nog 4 jaar) door raad.	Benoeming 4 jaar (optie nog 4 jaar) door raad.	Benoeming voor 5 jaar externe leden. Raadsleden conform zittingsduur raad.
Ontslag	Door raad of bij omstandigheden lid RKC.	Door raad of bij omstandigheden lid RKC.	Door raad of bij omstandigheden lid RKC.	Door raad of bij omstandigheden lid RKC.
Lidmaatschap raadsleden	Geen	Geen	Ja, 2 raadsleden	Ja, 3 raadsleden
Keuze onderwerpen	Door RKC Verzoek raad	Door RKC Verzoek raad	Door RKC Verzoek raad	Door RKC Verzoek raad
Ambtelijke ondersteuning	Ambtelijk secretaris aangewezen door griffie	Externe onderzoeker/secretaris	Bepaald door RKC	Ambtelijk secretaris bepaald door de raad
Budget	€ 1 per inwoner Naar rato verdeeld Tenzij specifiek lokaal onderzoek.	Door begroting bepaald. Naar rato verdeeld. Tenzij specifiek lokaal onderzoek.	Vast begroot bedrag per jaar.	Door begroting bepaald.

Om te komen tot één regionale rekenkamer(commissie) zullen de verordeningen en onderzoeksprotocollen geharmoniseerd moeten worden.

¹ Verordening Opmeer-Medemblik 2012, Verordening SED 2014, Verordening Koggenland 2016, Verordening Hoorn 2005